

ZARZĄDZENIE NR 39/2008

REKTORA UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

z dnia 29 maja 2008 r.

w sprawie wprowadzenia procedury postępowania pracowników w sytuacjach awaryjnego, niezamierzonego uwolnienia się do środowiska substancji lub preparatu niebezpiecznego stwarzających zagrożenie zdrowia lub życia ludzi oraz ćwiczeń ratowniczych.

Działając na podstawie art.227 i art. 228 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.Nr 164.poz.1365 z późn. zm.), art.4 i art.5 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r.(Dz.U. Nr 147, poz. 1229 z 2002 r. z późn. zm.) art.2 i art.5.1 ustawy z dnia 11.01.2001 o substancjach i preparatach chemicznych a także Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.2005 nr 11 poz. 86) zarządza się, co następuje :

§ 1

1. Wprowadza się do stosowania na terenie Uniwersytetu Szczecińskiego „Procedury postępowania pracowników w sytuacjach awaryjnego, niezamierzonego uwolnienia się do środowiska substancji lub preparatu niebezpiecznego stwarzających zagrożenie zdrowia lub życia ludzi oraz ćwiczeń ratowniczych.” zawarte w załączniku do zarządzenia.
2. Powyższe „procedury” dotyczą:
 - 1) Wydziału Nauk Przyrodniczych
 - 2) Wydziału Nauk o Ziemi
 - 3) Wydziału Matematyczno- Fizycznego
 - 4) Wydawnictwa Naukowego

oraz Instytutów, Katedr, Zakładów i Zakładu Poligrafii stosujących substancje lub preparaty niebezpieczne wyszczególnione w Rozporządzeniu Ministra zdrowia z 28.09.2005 r. (Dz. U. nr 201 poz.1674).

§ 2

1. Zobowiązuję Dziekanów, Kierowników Instytutów, Katedr, Zakładów oraz Dyrektora Wydawnictwa Naukowego do:
 - 1) szczegółowego zapoznania wszystkich pracowników z treścią w/w procedur

- 2) umieszczenia „procedury postępowania pracowników w sytuacjach awaryjnego, niezamierzonego uwolnienia się do środowiska substancji lub preparatu niebezpiecznego stwarzających zagrożenie zdrowia lub życia ludzi” w widocznym miejscu we wszystkich pomieszczeniach jednostek organizacyjnych w których przechowywane bądź stosowane są substancje lub preparaty niebezpieczne i w portierniach.

2. Za przestrzeganie powyższych „procedur” są odpowiedzialnymi Dziekani Wydziałów, Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy Katedr, Zakładów oraz Dyrektor Wydawnictwa Naukowego i wszystkich pracowników tych jednostek.

§ 3

1. Ćwiczenia ratownicze z symulacją awarii niezamierzonego uwolnienia się do środowiska substancji lub preparatu niebezpiecznego należy przeprowadzać co 5 lat według procedur określonych w załączniku do niniejszego zarządzenia.

2. Okres przeprowadzania wyżej wymienionych ćwiczeń ratowniczych może zostać skrócony w przypadku :

- 1) występowania dużych zmian kadrowych w jednostkach organizacyjnych na przestrzeni roku,

- 2) wprowadzenia do stosowania nowej substancji lub preparatu, których charakterystyki fizyko-chemiczne wskazują na duże zagrożenie zdrowia i życia pracowników i studentów oraz bezpieczeństwo obiektu lub pomieszczenia,

3. O zamiarze przeprowadzenia ćwiczeń ratowniczych Dziekan Wydziału oraz Dyrektor Wydawnictwa zobowiązani są poinformować Kierownika Inspektoratu BHP i OPpoż. nie później niż 1 tydzień przed terminem ich przeprowadzeniem,

4. Wyżej wymienione decyzje podejmuje Dziekan Wydziału, Dyrektor Wydawnictwa Naukowego na pisemny wniosek Kierownika Katedry, Zakładu, Zakładu Poligrafii.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

prof. dr hab. Waldemar Tarczyński

PROCEDURY

postępowania pracowników w sytuacjach awaryjnego, niezamierzonego uwolnienia się do środowiska substancji lub preparatu niebezpiecznego stwarzających zagrożenie zdrowia lub życia ludzi

1. Założenia wyjściowe:

- 1.1 Prawo do stosowania substancji lub preparatów niebezpiecznych w procesie dydaktyczno-badawczym mają tylko pracownicy i studenci, którzy zapoznani zostali z charakterystykami tych substancji, a w szczególności zagrożenia jakie mogą one powodować, oraz znają sposoby przeciwdziałania i likwidacji tych zagrożeń.
- 1.2 Operacje pobierania substancji lub preparatów niebezpiecznych z magazynów chemicznych przelewanie czy przesypywanie a także procesy dydaktyczne bądź badawcze przy użyciu substancji lub preparatów niebezpiecznych winny być prowadzone z udziałem minimum 2 pracowników.
- 1.3 O fakcie pobierania substancji lub preparatów niebezpiecznych z magazynu chemicznego oraz o zmianie prowadzenia prac badawczych bądź dydaktycznych pracownicy każdorazowo zobowiązani są poinformować bezpośredniego przełożonego.
- 1.4 Niedopuszczalne jest składowanie substancji lub preparatów niebezpiecznych w pomieszczeniu innym niż do tego celu przystosowanym. Pomieszczenie to musi być specjalnie oznakowane i zabezpieczone przed wejściem osób nieupoważnionych.
- 1.5 Prawo wejścia do magazynu chemicznego i pobrania substancji lub preparatu chemicznego mają tylko pracownicy upoważnieni przez kierownika katedry, zakładu. Wykaz pracowników upoważnionych do pobrania kluczy winien być w katedrze, zakładzie oraz u kierownika obiektu i w portierni obiektu.

2.

WARIANT A – uwolnienie się niewielkiej ilości substancji lub preparatu niebezpiecznego

2.1 Pracownik, student lub osoba będąca uczestnikiem zdarzenia uwolnienia się substancji lub preparatu niebezpiecznego zobowiązana jest do :

- poinformowania o tym fakcie wszystkie osoby znajdujące się w strefie bezpośredniego oddziaływania bądź narażenia na kontakt z tą substancją lub jej oparami, wyziewami i nakazanie tym osobom opuszczenie zagrożonego terenu
- podjęcie działania mającego na celu usunięcie zagrożenia w sposób określony w karcie charakterystyki danej substancji przy użyciu środków ochrony indywidualnej np.: odzieży ochronnej, sprzętu ochrony dróg oddechowych w które powinny być wyposażone stanowiska pracy.

2.2. Po usunięciu zagrożenia pracownik powinien poinformować o tym fakcie bezpośredniego przełożonego, który po sprawdzeniu miejsca zdarzenia samodzielnie bądź po zasięgnięciu opinii specjalisty – innego pracownika Uczelni podejmuje decyzje o warunkach przywrócenia pracy lub nauki w danym pomieszczeniu lub obiekcie.

2.3. **Jeżeli pracownikowi lub grupie pracowników nie uda się zlikwidować zagrożenia** (zebrania substancji, odkażenia, neutralizacji odpowiednim sorbentem, wywietrzenia pomieszczenia itp.) albo też substancja jest bardzo niebezpieczna nawet w małej ilości i mogłaby zagrozić zdrowiu bądź życiu ludzi nie posiadających profesjonalnych środków ochrony indywidualnej np. aparatów izolujących drogi oddechowe, ubrania kwasoodporne lub ługoodporne bądź inne, **należy przystąpić do postępowania określonego w wariantcie „B”**

WARIANT B – uwolnienie się substancji lub preparatu niebezpiecznego, wymagające natychmiastowej ewakuacji osób przebywających w zagrożonym budynku

SZCZEGÓŁOWE PROCEDURY POSTĘPOWANIA

1. Pracownik, świadek zdarzenia w sytuacjach skrajnych (np. utraty przytomności pracownika, studenta) zobowiązany jest natychmiast przekazać informację o zagrożeniu i konieczności ewakuacji ludzi z całego budynku lub z jego części w następującej kolejności

- a) wszystkie osoby znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie zagrożenia
- b) kierownika komórki organizacyjnej (Katedry, Zakładu, Zakładu Poligrafii) w której doszło do uwolnienia się substancji lub preparatu niebezpiecznego
- c) portiera

2. Kierownik komórki organizacyjnej po wstępnym zapoznaniu się z sytuacją do czasu przybycia przełożonych (Dziekana bądź Prodziekana) kieruje akcją ratowniczą tj.

a) nakazuje ewakuację wszystkich osób przebywających w budynku lub jego części- ogłoszenie komunikatu o ewakuacji głosowo lub za pomocą urządzeń znajdujących się w budynku w sposób określony w pkt.8 załącznika. Ewakuacja studentów i pracowników odbywa się oznaczonymi drogami komunikacji wewnętrznej z wyłączeniem tych dróg, które przebiegają bezpośrednio przy miejscu zdarzenia lub zagrożenia. Decyzję o wyłączeniu z ewakuacji konkretnej drogi (korytarz, holl, klatka schodowa) podejmuje kierujący akcją ratowniczą,

b) nakazuje portierowi wykonać następujące działania:

- powiadomić Państwową Straż Pożarną z podaniem rodzaju zdarzenia (wyciek, wybuch , rodzaj substancji, ewentualnie ilość substancji)
- powiadomić Dziekana Wydziału, Dyrektora Wydawnictwa Naukowego i Kierownika Obiektu
- wyłączenie dopływu energii elektrycznej do budynku
- wyłączenie dopływu gazu
- otwarcie wszystkich drzwi ewakuacyjnych / jeżeli są zamknięte / a mogą służyć do ewakuacji
- powiadomić Pogotowie Ratunkowe jeśli są osoby zatrute, bądź z objawami zatrucia albo też zachodzi obawa, iż osoby przebywające w strefie zagrożenia miały bezpośredni kontakt z substancją lub preparatem niebezpiecznym.

3. Za ewakuację pracowników i studentów na zewnątrz budynku w strefę bezpieczną odpowiedzialni są:

- wykładowcy prowadzący zajęcia dydaktyczne
- osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi

4. Po przyjeździe jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej kierujący do tego czasu działaniami przekazuje je Dowódcy przybyłych jednostek PSP,

a) szczegółowe informacje o zdarzeniu tj. (dokładne miejsce, czas powstania zdarzenia, informacje o substancji, wskazuje jeśli to możliwe informacje o posiadanych sorbentach mogących zneutralizować substancje, która wyciekła itp.

b) informacje z zastrzeżeniem, iż wezwanie innych służb państwowych odpowiedzialnych za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego np.: Policji, Straży Miejskiej może nastąpić tylko za zgodą JM Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego¹,

¹ art.227 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164.poz.1365 z późn. zm.),

5. Po przekazaniu dowodzenia, pracownik kierujący akcją (Dziekan, Prodziekan, Kierownik Katedry, Zakładu, Zakładu Poligrafii bądź innej komórki organizacyjnej) o zdarzeniu, podjętych działaniach i ustaleniach z Dowódcą jednostek ratowniczych PSP informuje Rektora, a w razie Jego nieobecności Prorektora oraz Inspektorat BHP i OPpoż.
6. W przypadku przybycia Pogotowia Ratunkowego pracownik Uczelni kierujący akcją przekazuje istotne informacje i karty charakterystyki substancji lub preparatu niebezpiecznego personelowi karetki pogotowia.
7. Po zakończeniu działań ratowniczych przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej i protokolarnym przekazaniu miejsca akcji przez ich Dowódcę, Dziekanowi bądź Kierownikowi Obiektu należy powiadomić Rektora lub Prorektora, który w oparciu o zalecenia zawarte w protokole podejmie decyzję o przywróceniu bądź zawieszeniu zajęć zgodnie z art.227 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164.poz.1365 z późn. zm.).

8. OBOWIĄZUJĄCE SYGNAŁY ALARMOWE O ZAGROŻENIU

niezamierzonego uwolnienia się do środowiska substancji lub preparatu niebezpiecznego.

Rodzaj alarmu	Sygnal	Sposób ogłoszenia
Ewakuacja ludzi	Głos	Uwaga, uwaga przerwać pracę, zajęcia, zarządzam ewakuację osób z budynku :proszę udać się na zewnątrz budynku korytarzami, sygnał powtarzany trzykrotnie
	Dodatkowo - syrena ręczna	Dźwięk modulowany przez 3 minuty
	Dodatkowo - gong	Krótkie uderzenia przez 2 minuty

9. Telefony alarmowe:

998 lub 112 – Państwowa Straż Pożarna

998 lub 112 – Pogotowie Ratunkowe